

CIVIL ÁLLÁSFOGLALÁS A GAZDASÁGI ÉS KÖZLEKEDÉSI MINISZTERIUM NETREKÉSZ PROGRAMJÁHOZ

Magyarország információs társadalmi leszakadásának megállítása közös társadalmi érdek, hiszen az informatikai eszközök használatának terjedése elengedhetetlen a versenyképességünk megőrzése céljából. A fejlődéssel a vállalkozások előtt megnyíló új piacok bővítik a foglalkoztatást, ezáltal növelve valamennyiünk életminőségét. Az információs társadalom kezelése Magyarországon az e területen aktív civil szervezetekkel folytatott párbeszéd nélkül lehetetlen. A párbeszéd hiánya sajnálatos módon érezhető a Gazdasági és Közlekedési Minisztérium frissen megjelent NETREKÉSZ programjában, amelynek értékelése kapcsán 2007. október 20-án találkoztak a hazai informatikai civil szervezetek képviselői, hogy áttekintsék a NETREKÉSZ programjának tanulságait, amelynek megállapításait az aláírók e jelen állásfoglalásban kívántak összefoglalni és jelezni a döntéshozók számára.

A hazai civil szervezetek üdvözlik a mintegy kilenc hónap alatt megszületett NETREKÉSZ kezdeményezést, de a megjelent pályázati kiírás tartalmát az informatika területén működő társadalmi szervezetek **az információs társadalom elveivel, a civil intézmények működési rendszerével, az egyesülési törvény és az esélyegyenlőség szellemével ellentétesnek, a megfogalmazott célokkal ellentétes hatást kiváltónak értékelik.**

A jelen Állásfoglalást aláíró szervezetek aggodalmukat fejezik ki amiatt, hogy a pályázat nem civil-barát, és olyan rendelkezéseket tartalmaz, amelyek hátrányos helyzetbe hozzák a civil szervezeteket, emellett bünteti azokat, akik az informatika társadalmi befogadása területén eredményt értek el, és azokat továbbfejleszteni igyekeznek.¹ A GKM azzal az indokolással utasította el a civil szervezetek kezdeményezését, hogy vonják be őket a pályázat kidolgozásába, hogy elképzelhetetlen az, hogy a potenciális kedvezményezettek megismerhessék a pályázat tartalmát. Ezért felhívják arra a figyelmet, hogy a Nemzeti Fejlesztési Ügynökség folyamatosan közzéteszi pályázatainak alapelveit, operatív programjait, és sürgeti, hogy az érintettek véleményezzék terveit.

A pályázat szövege sokrétű feltételhez (közbeszerzés, árajánlatok begyűjtése, alkalmazotti létszám, árbevétel) köti 'A modulban' történő indulást², aminek célja az

¹ „A korábban megrendezett eseményért nem jár pont.” (Értékelési szempontok: 22. o.)

² A B-modulban pedig előzetes, polgármesteri hivatal által történő jóváhagyáshoz

indulók számának maximális minimalizálása. Mindemellett a felkészülésre olyan szűkös határidőt szab³, amellyel kapkodásra készíti a pályázni kívánókat és a ténylegesen non profit tevékenységet folytató, **valóban civil alapon működő szervezeteket kizárja**.

Az informatikában érdekelt aláíró civil szervezetek hibásnak, és az egyesülési törvény szellemével ellentétesnek tartják a program azon rendelkezését, amely kizárja egy civil szervezet és annak tagszervezeteinek egyidejű pályázatát. Ennek mögöttes célja az egyes szervezetek közötti együttműködést ösztönzése, amely azonban aláírók álláspontja szerint megkérdőjelezhető, hiszen a pályázat mindennemű konzorciumi szerveződést egyértelműen megtilt, illetve a pályázható legmagasabb összeg alacsonyabb mértéke sem indítja a szervezeteket együttműködésre. E megszorítások nélkül a pályázat kooperatív lenne, és gazdagabb elclusion-képet kapna a pályázató, főképp, ha nem zárna ki a tagszervezetek és az ernyőszervezetek különálló pályázatát.

A civil szervezetek nem látják célszerűnek a programban meghatározott 30 százalékos önrész mértékét, valamint a minimum 10 millió forint árbevétel elvárását sem, hiszen e rendelkezések is jelentősen szűkítik az induló civil szervezetek számát és megszüntetik esélyeik egyenlőségét. Az egyesületek és az alapítványok elsődlegesen non profit célok mentén jönnek létre, és üzleti tevékenységet a törvény által meghatározott keretek között és csak kivételesen folytathatnak. A civil szervezetek ezért úgy látják, hogy a pályázat a közhasznú társaságokat részesíti előnyben.

A jelen Állásfoglalást aláíró szervezetek alábbi javaslatokkal fordulnak a GKM képviselőihez a NETREKÉSZ Program feltételeinek, kiírásának módosítása valamint a kormányzat és a szakmai szervezetek közötti hatékonyabb kommunikáció érdekében. Az aláírók álláspontja továbbá, hogy az IHM megszűnésével megszakadt a hatékony párbeszéd a kormányzat és a civil szektor között az információs társadalom fejlesztésében, ezért javasolják, hogy legyen államtitkári szintű felelőse az információs társadalom kérdéseinek, valamint szükségesnek látják egy a kormányzat képviselői és a civil szervezetek képviselőiből álló konzultatív testület létrehozását, amellyel elkerülhető a szakmai egyeztetés elmaradása és NETREKÉSZ programhoz hasonló, támogatandó, de megvalósításában nem szakszerű programok, pályázatok kiírása.

Ezért az aláíró szervezetek az alábbi javaslatokat terjesztik a GKM képviselői elé.

1. A NETREKÉSZ Program kiírásának megváltoztatása a civil szervezeteket diszkriminatív módon érintő rendelkezések tekintetében, amelyek módosításához

³ A meghirdetéstől számított egy hónap alatt kell a pályázóknak kb. 32,5 millió forint költségvetésű pályázat teljes részleteit kidolgoznia, árajánlatokkal, esetenként közbeszerzési eljárással.

egyeztetést javasolunk a civil szervezetek képviselőivel. Mindehhez az Informatikai Érdekegyeztető Fórum felajánlja, hogy 2007. december 31-ig elkészíti azon szervezetek listáját, akik nevéhez a társadalmi befogadás területén számottevő akció fűződik, és ezt nyilvánossá teszi az eInclusion.hu website-on, hogy a GKM illetékesei megismerhessék e szervezeteket.

2. Áttekintve a GKM által publikált értékelési szempontokat, a jelenlegi megoldás helyett az aláírók azt a kétkörös pályáztatási rendszert javasolják, ami az Új Magyarország Fejlesztési Terv kiírásainál használatos és bevált. Eszerint a részletes (és a veszteseknek felesleges) pályázati dokumentáció beadása előtt jöjjön létre egy olyan forduló, amelyben a pályázni kívánók egyetlen oldalon összefoglalják, milyen tervet kívánnak megvalósítani. Ennek alapján a GKM illetékesei eldönthetik, beillik-e koncepciójukba a javaslat vagy sem, és csak az elfogadott pályázati tervek alkotói adják be a második körre pályázatukat.

3. Az aláíró szervezetek javasolják, hogy a kormányzat és a civil szervezetek képviselői hozzanak létre egy állandó egyeztető bizottságot, amelyik az információs társadalom kérdéseit tekintené át rendszeres időközönként, és letéteményese lenne annak, hogy kialakuljon ismét a párbeszéd a civil szervezetek és a kormányzat között. E konzultatív testület felállításával e szervezetek felajánlják segítségüket, hogy az információs társadalom fejlesztése hosszú távra és stratégiailag is értelmezhető koordinációja a civil szférával közösen megvalósulhasson. Remélhetően ez hozzásegít ahhoz, komolyabbá váljék az információs társadalom kezelésének kérdése.

4. Kérjük, hogy legyen magas, államtitkári szintű, egyszemélyi felelőse az információs társadalom kérdéseinek.

Lévén e kérdés rendezése sürgető a GKM által meghatározott határidők miatt, ezért az aláíró civil szervezetek október 31-ig várják a GKM illetékeseinek válaszát.

Tisztelettel és nagyra becsüléssel

Alföldi István, ügyvezető igazgató, NJSZT

Dombi Gábor, főtitkár, Inforum

Fejes István, Magyar Teleház Szövetség

Gáspár Mátyás, IT-Mentor Egyesület

Kovács Zoltán, elnök, IVSZ

Mayer Erika, Infomediátor

Mlinarics József, ügyvezető elnök, MATISZ

Tárkány Szücs Attila, elnök, Inforum

2007. október 26.